

32-SAYMA STRATEJİLERİ

Saymanın Temel İlkesi

→ Bir nesne topluluğuna 1'den başlayarak sırayla numara vererek nesne grubunun eleman sayısını bulma işine "sayma" denir.

→ Ortak elemanı olmayan kümelerin eleman sayıları toplamı, bu kümelerin eleman sayıları toplamına eşittir.

Bu duruma "toplama yoluyla sayma" denir. Genelde veya bağlacı kullanılır.

→ Ortak elemanı olmayan kümelere birer tane eleman seçerek kaç farklı sıralı ikili olacağı eleman sayılarını çarpılarak bulunur.

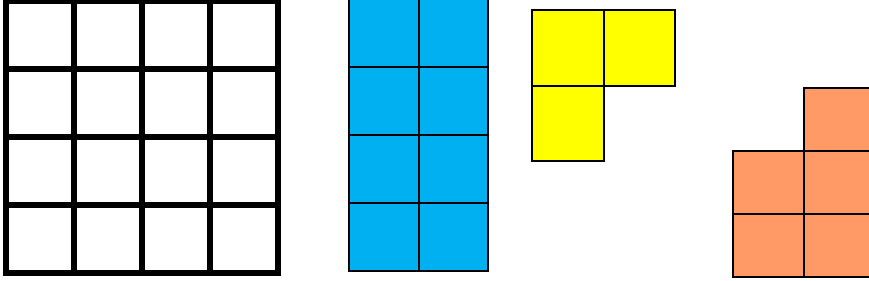
Bu işleme "çarpma yoluyla sayma" denir.

Sorularda genelde "ve" bağlacı kullanılır.

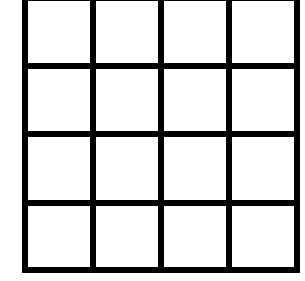
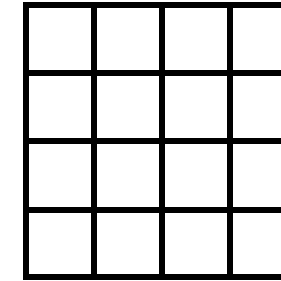
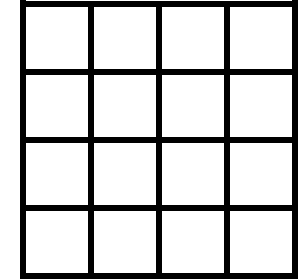
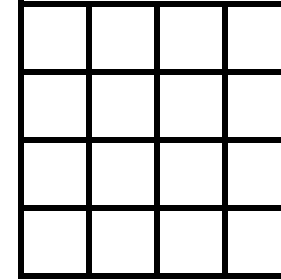
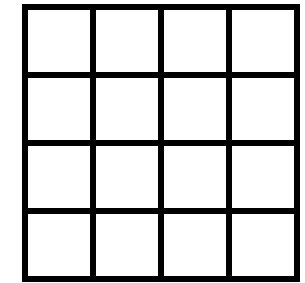
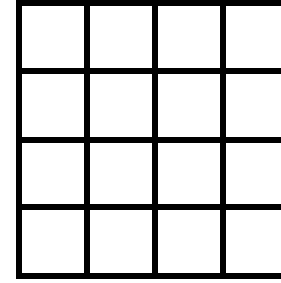
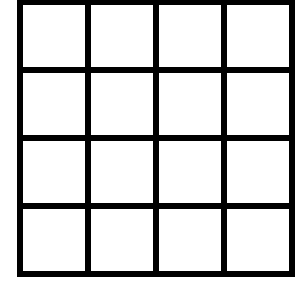
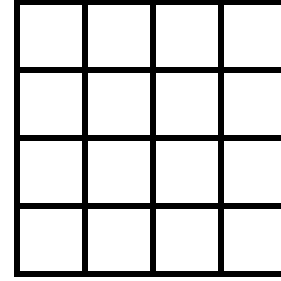
→ n tane olay gerçekleşirken birinci olay x_1 , ikinci olay x_2 , üçüncü olay $x_3, \dots n$. olay x_n farklı şekilde gerçekleşiyorsa bu olayların tamamı $x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \dots x_n$ çarpımı kadar farklı şekilde gerçekleşebilir. Buna "saymanın temel ilkesi" denir.

Eşleştirerek Sayma

Ö:

Yukarıdaki 4*4 birim kareli zemin içerisinde, üstte verilen birim karelerden yapılan Legolar kaç farklı şekilde yerleştirilebilir?

Bir kümenin elemanlarını sayma sayıları ile eşleştirerek sayma işlemine "eşleştirerek sayma" denir

Toplama Yoluyla Sayma

Ö: Bir lokantada 5 farklı sulu yemek, 4 farklı ızgara ve 3 farklı tatlı vardır.

Bu yiyeceklerden sadece bir yiyecek alıp yeme imkânımız vardır.

Kaç değişik seçim yapabiliriz?

Bir arada yapılmayan işlerin sayısı toplama ile bulunur. Bu durumlarda 1 tane seçim vardır.

Çarpma Yoluyla Sayma

Ö: Mehmet'in 4 farklı renkte gömleği, 3 farklı renkte pantolonu vardır. Birer tane seçerek giyecektir. Kaç farklı şekilde giyinebilir.

Not : İki işlemde birincisi a farklı yolla, ikincisi b farklı yolla yapılabiliyorsa; bu iki işlem birlikte $a.b$ yolla yapılabilir. Buna "genel çarpma kuralı" denir.

İkiden Fazla Olay İçin Çarpma Yöntemi

Ö: Bir okulda 10. sınıflar için 6 farklı şube vardır. Ali, Canan ve Azra adlı öğrenciler 10. sınıfta okuyor iken bu okula nakil gelmişlerdir.

- I. Kaç farklı şekilde yerleşirler?
- II. Her sınıfa en fazla 1 öğrenci yerleşecek şekilde kaç farklı şekilde yerleşirler?

10-A		10-B		10-C		10-D		10-E		10-F
------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------

*Sıfırın Olmadığı Durumlarda
Sayı Oluşturma*

*Ö: $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ Kümesinin
elemanlarını kullanarak*

I. Üç basamaklı kaç farklı doğal sayı

*II. Rakamları birbirinden farklı üç
basamaklı kaç farklı doğal sayı*

*III. Üç basamaklı, rakamları
birbirinden farklı, kaç farklı
çift doğal sayı yazılabilir?*

*Sıfırın Olduğu Durumlarda
Sayı Oluşturma*

*Ö: $A = \{0,1,2,3,4,5,6\}$ Kümesinin
elemanlarını kullanarak*

I. Üç basamaklı kaç farklı doğal sayı

*II. Rakamları birbirinden farklı üç
basamaklı kaç farklı doğal sayı*

*III. Üç basamaklı rakamları
birbirinden farklı kaç farklı
çift doğal sayı yazılabilir?*

Belirli Şartlara Göre Sayı Oluşturma

Ö: 2, 3, 4, 5, 6, 7 rakamlarını kullanarak rakamları birbirinden farklı üç basamaklı 540'dan büyük kaç farklı sayı yazılabilir?

Çarpma Yöntemi Soruları

Ö: 2, 3, 4, 5, 6 rakamları ile 3 basamaklı bütün doğal sayılar yazılarak küçükten büyüğe sıralanıyor.

Buna göre baştan 42. sayı kaçtır? Bulunuz.

Ö: 1, 2, 4, 5, 6 rakamlarını kullanarak, rakamları birbirinden farklı, üç basamaklı ve 3'e bölünebilen kaç farklı doğal sayı yazılabilir?

Ö: 0, 2, 5, 6, 8 rakamları kullanılarak 3 basamaklı, rakamları farklı, 5 ile bölünebilen kaç farklı doğal sayı yazılabilir?

Ö: 2, 3, 4, 5, 6, 7 rakamlarını kullanarak 3 basamaklı rakamları farklı ve rakamlarının çarpımı tek olan kaç farklı doğal sayı yazılabilir?

Ö: K, E, M, A, L

Harflerini her harfi bir defa kullanarak, anlamlı ya da anlamsız 5 harfli kelimeler yazmak istiyoruz

- I. Kaç farklı kelime yazabiliriz?**
- II. L ile başlayan kaç farklı kelime yazabiliriz?**
- III. E'nin A'dan önce olduğu kaç farklı kelime yazabiliriz?**

Ö: 2, 3, 4, 5, 6 rakamlarını kullanarak rakamları birbirinden farklı, dört basamaklı ve 4 ile bölünebilen kaç farklı doğal sayı yazılabilir?

Ö: A şehrinden B şehrine 3 farklı yolla, B şehrinden C şehrine 4 farklı yolla, A şehrinden C şehrine 2 farklı yolla gidilebilmektedir.

Buna göre A şehrinden C şehrine kaç farklı yolla gidilebilir?

Ö: {a, b, c, e, f, i, k}

Kümesinin harflerini birer defa kullanarak dört harfli kelimeler yazılacaktır.

Son iki harfi sesli ve ilk iki harfi sessiz olan, anlamlı ya da anlamsız kaç farklı kelime yazılabilir?

Ö: {1, 2, 3, 4, 5} rakamlarını kullanarak 5 basamaklı rakamları birbirinden farklı sayılar yazılacaktır.

Bu sayılardan kaç tanesinde 2 rakamı 5'ten önce gelir?